

**Strategia działań interwencyjnych
Gimnazjum nr 1 im. Ojca Św. Jana Pawła II w Rabie Wyżnej
w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży przestępczością i
demoralizacją, a w szczególności, narkomanią, alkoholizmem i
prostytucją.**

A. Procedury postępowania nauczycieli:

- I.** W przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji (narusza zasady współżycia społecznego, uchyla się od spełnienia obowiązku szkolnego, udział w działalności grup przestępczych, włóczęgostwo i inne.
- II.** W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.
- III.** W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:
- IV.** W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:
- V.** W przypadku, gdy nauczyciel jest świadkiem lub uzyskał informacje na temat zachowań ucznia typu: bójka, uszkodzenie ciała, wulgarnie zachowanie, wymuszanie pieniędzy, znęcanie się fizyczne i psychiczne.

Procedury opracowane zostały na podstawie rozporządzenia MENiS z dn. 31.01.2003 w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem oraz Krajowego Programu Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przestępczości wśród dzieci i młodzieży przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 13 stycznia 2004 roku

Procedury zostały przedstawione i przyjęte na posiedzeniu Rady pedagogicznej dnia 13.05.2004 i ich zapisy znajdują się w pokojach nauczycielskich.

B. Zadania dyrektora.

C. Metody współpracy szkoły z policją

D. Zasady interwencji profilaktycznej.

A.

Procedura postępowania:

- I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji (narusza zasady współżycia społecznego, uchyla się od spełnienia obowiązku szkolnego, udział w działalności grup przestępczych, włóczęgostwo i inne);**

Nauczyciel podejmuje następujące kroki:

1. Przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o tym fakcie pedagoga i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców / prawnych opiekunów dziecka / i przekazuje im uzyskaną informację. Wspólnie z pedagogiem szkolnym przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz w ich obecności z uczniem. W zależności od sprawy w rozmowie uczestniczy dyrektor szkoły.
4. W przypadku potwierdzenia uzyskanej informacji wychowawca zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W porozumieniu z pedagogiem szkolnym może zaproponować rodzicom:
  - stały kontakt dziecka z pedagogiem szkolnym w formie do uzgodnienia z danym uczniem i jego rodzicem;
  - skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
5. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem sporządza z danego spotkania z rodzicami i uczniem możliwie dokładną notatkę, która podpisują osoby uczestniczące w rozmowie.
6. W przypadku, gdy rodzice odmawiają współpracy z szkołą lub nie reagują na wezwanie do stawienia się w szkole, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o demoralizacji ucznia, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję / specjalistę ds. nieletnich/.
7. W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszelkie dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych / rozmowy z rodzicami, ostrzeżenia ucznia, spotkania z pedagogiem/psychologiem itp. / a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję.

Procedura postępowania

II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków;

Nauczyciel podejmuje następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrektora.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie zostawia go samego – stwarza takie warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie i zdrowie / pozostawia pod opieką osoby dorosłej/
3. Wychowawca lub pedagog w porozumieniu z dyrektorem wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Wychowawca lub pedagog w porozumieniu z dyrektorem zawiadamia o tym fakcie rodziców / opiekunów ucznia, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, lekarz po ustalenie aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły decyduje:
  - czy uczeń ma zostać w szkole.
  - czy powinien być przewieziony do placówki służby zdrowia.
  - czy przekazać go do dyspozycji funkcjonariuszom policji.
5. Dyrektor szkoły lub osoba działająca w jego imieniu zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu/narkotyków – odmawiają przyjęcia do szkoły, a on jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia, albo zagraża życiu i zdrowi innych osób.
6. **W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości / stężenie we krwi powyżej 0,5 promila alkoholu, lub w wydychanym powietrzu 0,25 mg alkoholu w 1 dm sześciennym/ policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwienia na czas niezbędny do wytrzeźwienia / max do 24 godzin /. O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców / opiekunów, także sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 roku życia;**
7. W przypadku, gdy uczeń jest agresywny, zagraża otoczeniu, nie stosuje się do poleceń, dyrektor lub osoba działająca w jego imieniu może wezwać policję równocześnie z wezwaniem lekarza i rodziców.

8. Całe zdarzenie wychowawca w porozumieniu z pedagogiem dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę.
9. W przypadku nieobecności wychowawcy, pedagoga szkolnego procedurę prowadzi nauczyciel, który stwierdził podejrzenie, że na terenie szkoły znajduje się uczeń pod wpływem alkoholu lub narkotyków.
10. Jeśli zdarzenia, w których uczeń / przed ukończeniem 18 roku życia / znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły powtarzają się, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia policji – specjalisty do spraw nieletnich lub sądu rodzinnego.

Procedura postępowania

III. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk;

Nauczyciel podejmuje następujące kroki:

1. Zabezpiecza substancję przed dostępem osób niepowołanych lub jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora, pedagoga szkolnego i wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje substancje policji i przekazuje informacje o zdarzeniu;

Procedura postępowania

IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominającą narkotyk;

Nauczyciel podejmuje następujące kroki:

1. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego, wychowawcę klasy.
2. Wychowawca w obecności innej osoby - pedagoga, dyrektora lub innego nauczyciela ma prawo żądać by uczeń przekazał mu daną substancję, pokazał zawartość torby szkolnej, kieszeni ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją. **Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukiwania odzieży, ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.**
3. W przypadku stwierdzenia, że uczeń posiada przy sobie narkotyk lub gdy nie chce on pokazać zawartości teczki, szafki szkolnej itp. wychowawca powiadamia rodziców i wzywa ich do natychmiastowego stawienia się w szkole.
4. W przypadku, gdy uczeń pomimo wezwania nie chce przekazać substancji ani pokazać zawartości teczki, dyrektor wzywa policję, która przeszukuje odzież, przedmioty ucznia.
5. Jeśli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel ją zabezpiecza i przekazuje bezzwłocznie policji. Wcześniej próbuje ustalić, od kogo i w jaki sposób uczeń nabył tą substancję. Całe zdarzenie wychowawca w porozumieniu z pedagogiem dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę.

6. W przypadku nieobecności wychowawcy, pedagoga szkolnego procedurę prowadzi nauczyciel, który stwierdził, iż uczeń posiada przy sobie substancje przypominającą narkotyki.

W Polsce karalne jest:

- Posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych
- Wprowadzanie do obrotu środków odurzających
- Udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia
- Wytwarzania i przetwarzania środków odurzających

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17.

Procedura postępowania

- V. W przypadku, gdy nauczyciel jest świadkiem lub uzyskał informacje na temat zachowań ucznia typu: bójka, uszkodzenie ciała, wulgarne zachowanie, wymuszanie pieniędzy, znęcanie się fizyczne i psychiczne.**

Nauczyciel podejmuje następujące kroki:

1. Niezwłocznie powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły, wychowawcę, pedagoga szkolnego, równocześnie odizolowuje sprawcę od reszty klasy, lecz ze względów bezpieczeństwa pozostawia go pod opieką osoby dorosłej – przekazuje go pod opiekę pedagogowi szkolnemu, lub dyrektorowi szkoły.
2. Wychowawca w porozumieniu z nauczycielem, który był świadkiem zdarzenia, lub uzyskał informacje na temat zachowań wymienionych w punkcie V - ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia i opisuje zdarzenie w dokumentacji szkolnej.
3. Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem niezwłocznie powiadamia policję, gdy sprawa jest poważna / rozbój, uszkodzenie ciała/.
4. W przypadku, gdy sprawca przestępstwa lub czynu karalnego nie jest uczniem szkoły a jego tożsamość nie jest nikomu znana dyrektor szkoły, lub osoba działająca w jego imieniu powiadamia policję.
5. Wychowawca zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa, lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je policji.
6. W przypadku nieobecności wychowawcy, pedagoga szkolnego procedurę prowadzi nauczyciel, który był zdarzeń wymienionych w punkcie V, lub uzyskał informacje na ten temat.
7. W sytuacji, gdy zachowanie ucznia nie uległo zmianie, a szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem itp.) i ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły zawiadamia pisemnie sąd rodzinny lub policję / specjalistę ds. nieletnich/
8. **W przypadku małej szkodliwości czynu (utarczki słowne, wulgaryzmy itp.)** wychowawca wzywa do szkoły rodziców/opiekunów sprawcy i wspólnie z pedagogiem przeprowadza z nimi rozmowę informując o zachowaniach dziecka i stwarzanych przez nich

problemach. W obecności rodziców wychowawca / pedagog rozmawia z dzieckiem zobowiązując je do zmiany swojego zachowania, a rodziców do rzetelnej opieki.

9. Z przeprowadzonej rozmowy wychowawca w porozumieniu z pedagogiem, sporządza notatkę, którą podpisują osoby w niej uczestniczące.

Wobec poszkodowanej osoby nauczyciel podejmuje następujące kroki:

1. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, udziela ofierze pierwszej pomocy przedmedycznej, lub zapewnia jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza w przypadku, gdy ofiara doznała obrażeń.
2. Powiadamia wychowawcę ucznia, dyrektora, pedagoga szkolnego.
3. Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem wzywając rodziców do szkoły powiadamia ich o zaistniałej sytuacji i podjętych działaniach.
4. W obecności rodziców wychowawca / pedagog przeprowadza rozmowę z dzieckiem.
5. Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem niezwłocznie wzywa policję w przypadku, gdy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, i innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp do tych przedmiotów osobom postronnym i wezwać policję.

B. Zadania dyrektora szkoły:

1. Dyrektor szkoły niezwłocznie o danym incydencie powiadamia wizytatora nadzorującego szkołę.
2. Zaistniałą sytuację dyrektor szkoły lub pedagog szkolny omawiają z kolegami w klasie w obecności wychowawcy.
3. Na posiedzeniu rady pedagogicznej przeprowadza się analizę zaistniałego zdarzenia, a także dokonuje oceny zachowań dziecka w kontekście jego dotychczasowego zachowania i podejmuje decyzje o jego dalszych losach /wsparcie, pomoc, kara, przeniesienie/.
4. Dyrektor szkoły jest odpowiedzialny za zebranie dokumentacji z każdego zdarzenia. Z każdej rozmowy przeprowadzonej na terenie szkoły odnośnie sytuacji wymienionych w powyższych procedurach należy sformułować notatkę, którą podpisują osoby uczestniczące w rozmowie. Dokumentacje w tym celu sporządza pedagog szkolny w porozumieniu z wychowawcą klasy.
5. Wychowawca stosując system kar i nagród zgodnych z WSO stara się rozwiązywać zaistniałe problemy wychowawcze. Z każdej przeprowadzonej rozmowy wychowawczej z uczniem, a także z rodzicami danego ucznia sporządza notatkę w dzienniku, którą podpisują osoby w niej uczestniczące.
6. W przypadku narastających trudności wychowawczych z danym uczniem wychowawca jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić o danej sytuacji pedagoga szkolnego.

C. Metody współpracy szkoły z policją.

1. W ramach pracy profilaktyczno – wychowawczej szkoła i policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń.
2. Koordynatami współpracy: pedagog szkolny oraz specjalista do spraw nieletnich i patologii właściwej jednostki policji
3. Ze szkołą współpracuje także dzielnicowy, w rejonie, którego znajduje się szkoła.
4. W ramach współpracy policji ze szkołą organizuje się:
  - Spotkania Rady Pedagogicznej z zaproszonymi specjalistami ds. nieletnich i patologii, podejmujące tematykę zagrożeń przestępczością i demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym.
  - Spotkania tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne, prawnych aspektów narkomani, wychowania w trzeźwości, zachowań ryzykownych, sposobów unikania zagrożeń.
  - Informowanie policji o zdarzeniach na terenie szkoły wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży;
  - Wspólny – szkoły i policji – udział w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobiegania demoralizacji i przestępczości nieletnich.

D. Zasady interwencji profilaktycznej

/Zasady zostały opracowane przez pedagoga szkolnego – panią mgr Teresę Rapacz na podstawie Konserwatorium – „Interwencja profilaktyczna jako element programu profilaktyki.”/

Interwencję przeprowadza pedagog szkolny wspólnie z wychowawcą klasy w sytuacjach zagrożenia ucznia:

- **uzależnieniem,**
- **przestępczością,**
- **demoralizacją,**
- **zachowaniami ryzykownymi.**

Celem interwencji profilaktycznej jest:

1. Udzielenie wsparcia i pomocy uczniowi i rodzicom przez dostarczenie informacji, zaproponowanie współpracy pomiędzy domem a szkołą.
2. Zapobieganie problemom związanych z zagrożeniem uzależnieniami, przestępczością, demoralizacją.

W sytuacji zagrożenia ucznia uzależnieniem, przestępczością, demoralizacją, zachowaniami ryzykownymi:

1. **Wychowawca wspólnie z pedagogiem zbiera informacje o sytuacji ucznia i na ich podstawie dokonuje wstępnej diagnozy, analizy i oceny problemów ucznia**
2. **Wychowawca wspólnie z pedagogiem przeprowadzają rozmowę z uczniem, podczas której przekazują uczniowi:**
  - Spostrzeżenia, jakie zaszły w jego funkcjonowaniu.
  - Informacje o konsekwencjach wynikających z jego zachowań.
  - Komunikat o zakazie zachowań ryzykownych, związanych z zagrożeniem uzależnieniami, przestępczością, demoralizacją - powołując się na regulamin szkoły.
  - Informację o konieczności poinformowania rodziców.
3. **Wychowawca wzywa rodziców do szkoły i wspólnie z pedagogiem przeprowadza z nimi rozmowę informując:**
  - o przyczynach, dla których szkoła szczególnie zainteresowała się dzieckiem.
  - o zagrożeniach zdrowia i bezpieczeństwa dziecka związanych z zagrożeniami ryzykownymi, uzależnieniami, przestępczością, demoralizacją.
4. **Efektem rozmowy z rodzicami powinna być pisemna umowa z nimi uwzględniająca:**
  - Listę zachowań ucznia podległych kontroli tak w domu jak i w szkole.
  - Zasady zachowania ucznia w szkole i w domu.
  - Konsekwencje i przywileje wobec ucznia.
  - Zobowiązania obu stron - rodziców i szkoły - o nawiązaniu ścisłej współpracy / stały kontakt ze szkołą, wymiana uwag, spostrzeżeń odnośnie ucznia, itp./.
  - Czasu obowiązuje umowy.

- 5. W obecności rodziców wychowawca/pedagog rozmawia z dzieckiem zobowiązując je do zmiany swojego zachowania. Efektem tej rozmowy winno być podpisanie kontraktu z dzieckiem z uwzględnieniem:**
- Zobowiązania ucznia do powstrzymania się od negatywnych zachowań.
  - Ustalenia listy czasowo odebranych przywilejów.
  - Ustalenia zasad zachowania w domu i w szkole.
  - Odebrania przywilejów.
- 6. Wychowawca wspólnie z pedagogiem monitorują realizację kontraktu przez ucznia poprzez:**
- Obserwowanie ucznia w szkole
  - Wymianę obserwacji między szkołą a rodziną;
  - Nagradzanie korzystnych zmian w zachowaniu się ucznia – odzyskiwanie przywilejów